

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
„ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

**ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ
з навчальної дисципліни „РИМСЬКЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО”
підготовки бакалавра спеціальності 081 «Право»**

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри
правознавства
31 травня 2016 року
протокол № 10
Зав. кафедри
_____ проф. Лаврик Г.В.

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РИМСЬКЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО»**

1. Поняття і структура римського права.
2. Основні системи римського приватного права.
3. Поняття та предмет римського приватного права.
4. Принципи римського приватного права
5. Етапи розвитку римського приватного права.
6. Поняття і типи рецепції римського права.
7. Форми і види рецепції римського права.
8. Роль римського приватного права у виникненні й розвитку правових систем у країнах Європи.
9. Етапи західноєвропейської рецепції римського права.
10. Поняття та загальна характеристика джерел римського приватного права.
11. Види джерел римського приватного права.
12. Звичаї в Стародавньому Римі.
13. Закони в Стародавньому Римі. Закони XII таблиць як збірник звичаєвого права.
14. Постанови народних зборів у республіканський період.
15. Сенатусконсульти (senatus consulta) періоду принципату.
16. Форми діяльності юристів у Стародавньому Римі.
17. Право цивільне і право преторське.
18. Римські магістрати і значення їх едиктів для вироблення нової системи права.
19. Імператорські конституції, їх види та кодифікація.
20. Кодифікація Юстиніана.
21. Поняття особи у римському праві.
22. Поняття та історичні особливості правоздатності особи в Стародавньому Римі.
23. Стан свободи (status libertatis), стан громадянства (status civitatis) і сімейний стан (status familiae) особи в Стародавньому Римі.
24. Виникнення, припинення та обмеження правоздатності особи в Стародавньому Римі.
25. Дієздатність особи в Стародавньому Римі.
26. Опіка та піклування в Стародавньому Римі.
27. Римське громадянство (виникнення, набуття, припинення).
28. Правове становище римських громадян.
29. Правове становище латинів.
30. Правове становище перегринів.
31. Правове становище вільновідпущеників.
32. Правове становище колонів.
33. Правове становище рабів.
34. Юридична особа в римському приватному праві.
35. Представництво в римському приватному праві.
36. Римська сім'я, її історичний розвиток.
37. Агнатське споріднення.
38. Когнатське споріднення.
39. Шлюб у Стародавньому Римі, його історичний розвиток.

40. Шлюб із чоловічою владою (cum manu).
41. Шлюб без чоловічої влади (sine manu).
42. Конкубінат.
43. Укладання і припинення шлюбу в Стародавньому Римі.
44. Правовідносини подружжя у Стародавньому Римі.
45. Придане (dos).
46. Правовідносини батьків і дітей у Стародавньому Римі. Еманципація.
47. Форми захисту прав у Стародавньому Римі: загальна характеристика.
48. Приватна саморозправа.
49. Поняття і види римського цивільного процесу.
50. Легісакційний процес.
51. Формулярний процес.
52. Екстраординарний процес.
53. Поняття і види позовів.
54. Речовий позов (actio in rem) та особистий позов (actio in personam).
55. Позовна давність.
56. Спеціальні засоби преторського захисту.
57. Поняття та класифікація речей у римському праві.
58. Поділ речей на манциповані (res mancipi) і неманциповані (res nec mancipi).
59. Поняття, загальна характеристика та види речових прав.
60. Інститут володіння: правова природа та формування у Стародавньому Римі.
61. Виникнення і припинення володіння (посідання).
62. Види володіння.
63. Захист володіння.
64. Співвідношення володіння та права власності.
65. Поняття права власності, його формування у Стародавньому Римі.
66. Види права власності.
67. Спільна власність.
68. Способи набуття права власності.
69. Обмеження права власності.
70. Припинення права власності.
71. Захист права власності: загальна характеристика.
72. Віндикаційний позов.
73. Поняття та види прав на чужі речі.
74. Сервітут (право обмеженого користування чужим майном): загальна характеристика.
75. Земельні сервітути.
76. Особисті сервітути.
77. Емфітевзис (право користування чужою земельною ділянкою сільськогосподарського призначення).
78. Суперфіцій (право користування чужою земельною ділянкою для забудови в межах населеного пункту).
79. Заставне право.
80. Поняття зобов'язання. Відмінність речового та зобов'язального права.
81. Види зобов'язань.
82. Сторони у зобов'язанні.

83. Множинність осіб у зобов'язанні.
84. Підстави виникнення зобов'язання.
85. Зміст зобов'язання.
86. Виконання зобов'язання.
87. Забезпечення виконання зобов'язання.
88. Наслідки невиконання зобов'язання.
89. Вина в римському праві.
90. Припинення зобов'язання.
91. Поняття і правова природа договорів.
92. Види договорів у римському праві.
93. Зміст договору.
94. Умови дійсності договорів.
95. Вільне волевиявлення сторін договору як умова його дійсності.
96. Укладення договорів.
97. Вербальні контракти.
98. Стипуляція.
99. Літеральні контракти.
100. Синграф і хірограф.
101. Консенсуальні контракти.
102. Договір купівлі-продажу (*emptio-venditio*).
103. Договір найму (*locatio conductio*).
104. Договір доручення (*mandatum*).
105. Реальні контракти.
106. Договір позики (*matuum*) та договір позички (*commodatum*).
107. Безіменні контракти.
108. Пакти.
109. Квазіконтракти.
110. Ведення чужих справ без доручення (*negotiorum gestio*).
111. Становлення поняття та загальна характеристика зобов'язань із деліктів.
112. Види деліктних зобов'язань.
113. Квазіделікти.
114. Поняття спадкового права, основні етапи його розвитку в Стародавньому Римі.
115. Види порядків спадкування.
116. Спадкування за заповітом.
117. Спадкування за законом.
118. Прийняття спадщини.
119. Легати та фідеїкоміси.
120. Захист спадкових прав.